

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

FACULTAT DE CIÈNCIES
ECONÒMIQUES I EMPRESARIALS

Diplomatura en Empresariats
Pla d'estudis de 1992

16031230
Dret Bancari i Borsari
(4,5 crèdits)

PRIMERA PART: INTRODUCCIÓ

Lliçó 1a - INTRODUCCIÓ AL DRET BANCARI I BORSARI

I. El marc institucional del tràfic mercantil

1 L'especialització del tràfic mercantil -2 Origen i evolució històrica de les institucions auxiliars
3 El mercat de diner i crèdit -4 El mercat de valors i de capitals -5 Tendències modernes en matèria de banca -6 Tendències modernes en matèria de borsa.

II. El dret bancari i el dret borsari com a branques del dret mercantil

1 Especialització i autonomia -2 L'autonomia en els seus diferents vessants -3 El sentit de l'autonomia en les branques especials -4 Projecte sobre els drets bancari i borsari.

III Influència del dret públic en el règim jurídic de la banca i de la borsa

1 La intervenció de l'Estat en l'economia i el moviment "socialitzador" -2 Convergència del dret públic i del dret privat a la borsa -3 Progressiva ingerència del dret públic a la banca com a mitja de protecció de l'interès privat i de l'interès públic-

SEGONA PART: DRET BANCARI

I EL DRET BANCARI I LA SEVA ORDENACIÓ PÚBLICA

Lliçó 2a - CONCEPTE I FONTS DEL DRET BANCARI

I Concepte i aspectes del dret bancari -1 Concepte del dret bancari -2 Doble aspecte, institucional i contractual, del dret bancari.

II Fonts del dret bancari -1 La Llei -2 Els usos bancaris -3 El dret comú com a dret supletori -4 El principi d'autodeterminació de l'empresa bancària: els estatuts i els reglaments bancaris -5 El problema de les condicions generals dels contractes bancaris.

Lliçó 3a - ANTECEDENTS HISTÒRICS EN EL SISTEMA BANCARI

I Antecedents remots 1- La usura i el préstec amb l'interès 2 – Edat mitjana: confusió personal de l'activitat comercial i la bancària 3- Edat moderna: la creació dels bancs centrals.

II Antecedents de l'organització bancària espanyola 1-Els orígens del Banc d'Espanya 2-La banca privada 3- L'ordenació bancària fins a 1946 -4 La seva evolució fins a l'actualitat-

Lliçó 4a – ORGANITZACIÓ DEL SISTEMA BANCARI

I El problema de les fonts normatives -1 Les lleis d'ordenació bancària, de bases per a l'ordenació del crèdit i la banca i de l'organització i règim del crèdit oficial -2 El Reial decret legislatiu d'adaptació a la normativa de la CEE del 28 de juny de 1986 -3 La Llei del 23 de

desembre de 1987 sobre entitats oficials de crèdit -4 La Llei sobre disciplina i intervenció de les entitats de crèdit de 29 de juliol de 1988 -5 El Reial decret del 30 de setembre de 1988-

II El sistema bancari: les entitats de crèdit

-1 El Banc d'Espanya -2 L'Institut de Crèdit Oficial -3 Les entitats oficials de crèdit: el crèdit sectorial -4 La banca privada: el principi d'especialització i el seu abandó -5 Les caixes d'estalvi: el seu caràcter d'empreses bancàries amb estatut especial -6 Les cooperatives de crèdit-

III Disciplina comuna a les entitats de crèdit -1 Exercici de l'activitat reservada a les entitats de crèdit -2 Infraccions i sancions -3 Mesures d'intervenció i substitució -4 Els fons de garantia de dipòsits-

Llició 5a – L'ESTATUT DE LA BANCA PRIVADA

I Creació del banc

-1 Règim de prèvia autorització administrativa -2 Requisits per a l'exercici de l'activitat bancària: forma de SA, capital mínim, objecte social i honorabilitat comercial i professional del Consell -3 Requisits de la sol·licitud -4 Denegació de la sol·licitud -5 Inscripció del banc al Registre Mercantil i al Registre especial del Banc d'Espanya.

II Limitacions temporals a l'activitat dels nous bancs 1-Repatriament de dividendes -2 Creació d'oficines -3 Concessió de crèdits -4 Control del banc -5 Intransmissibilitat *Inter vivos* de les accions -6 Inspecció del banc.

III Banca estrangera -1 Autorització de filials d'entitats de crèdit estrangeres -2 Autorització de sucursals d'entitats de crèdit estrangeres -3 Oficines de representació estrangeres-

II ELS CONTRACTES BANCARIS

A) BASES DE LA CONTRACTACIÓ BANCÀRIA

Llició 6ª - EL CONTRACTE BANCARI

I Pressupostos terminològics -1 Operació bancària i contracte bancari -2 Aspectes jurídics i comprables per a l'operació bancària.

II Elements del contracte bancari -1 El subjecte: el banc -2 L'objecte: el crèdit -3 La causa: la mobilització del crèdit-

III Característiques del contracte bancari 1- Quant al consentiment -2 Quant a l'execució del contracte -3 Quant a la bona fe recíproca -4 El secret bancari.

IV Classificació de les operacions bancàries -1 Significat jurídic de la distinció entre operacions passives i operacions actives -2 Operacions bancàries fonamentals i operacions bancàries accessòries o parabancàries -3 Operacions de mediació dels pagaments, de mediació en el crèdit i de mediació material.

Lliçó 7a - EL COMPTE CORRENT BANCARI

I Concepte i naturalesa del compte corrent bancari -1 El suport comptable de les operacions bancàries -2 Absència de regulació legal del c/c bancari -3 situació de compte corrent, c/c mercantil i c/c bancari: distinció -4 característiques del c/c bancari -5 El problema de la substantivitat del c/c bancari.

II Obertura del c/c bancari -1 Capacitat -2 Altres requisits -3 Supòsits especials -4 Les condicions generals del c/c bancari.

III Contingut del contracte de c/c bancari -1 Objecte del contracte -2 L'execució del contracte -3 El contingut de les ordres i el seu reflex comptable -4 Altres aspectes -5 Remissió i aprovació del saldo o extracte -6 Extinció i cancel·lació del c/c bancari

B) OPERACIONS ACTIVES

Lliçó 8a -L'OBERTURA DE CRÈDIT

I Funció, concepte i naturalesa de l'obertura de crèdit -1 Les operacions de crèdit -2 Funció econòmica del contracte d' obertura de crèdit -3 Concepte de l'obertura de crèdit -4 El problema de la seva naturalesa jurídica.

II Forma i contingut de l'obertura de crèdit -1 Forma del contracte -2 Tipus d'obertura de crèdit -3 Contingut del contracte: el seu desdoblament en dues fases -4 Primera fase: obertura del crèdit -5 Segona fase: utilització del crèdit -6 Extinció de l'obertura del crèdit -7 Prolongació del venciment del contracte-

Lliçó 9a -EL PRÉSTEC BANCARI

I El préstec bancari de diner -1 Concepte i naturalesa -2 Modalitats del préstec de diner -3 Contingut del préstec de diner.

II El préstec de títols -1 Concepte -2 Compte d'efectes i comodat bancari -3 Préstec bancari de títols: finalitat i funcionament

III L' anomenat préstec de signatura -1 La garantia personal com a operació activa -2 Finançaments bancaris: supòsits -3 Finançaments canviaris-

Lliçó 10a -EL DESCOMPTE

I Concepte, funció i naturalesa del descompte d'efectes -1 Concepte i elements del descompte -2 Funció econòmica -3 Naturalesa jurídica -4 Modalitats del descompte bancari-

II El descompte canviari -1 Antecedents -2 L'endós com a mitjà tècnic de transmissió -3 Distinció de les bestretes bancàries -4 Condicions bancàries del descompte -5 El contracte causal i les classes de descompte: el descompte de paper comercial i el descompte financer -6 Contingut del descompte -7 El redescompte -8 Extinció del contracte-

Lliçó 11a -EL CONTRACTE DOCUMENTAT

I Concepte, funció i fonts del crèdit documentat -1 Origen de la intervenció de la banca en el finançament de les transaccions internacionals -2 Funcionament del crèdit documentat com a

instrument de mediació en els pagaments internacionals -3 Fonts del crèdit documentat: el problema de la naturalesa de les “Regles i usos uniformes” i de la seva aplicació-

II Classes, naturalesa i efectes del crèdit documentat -1 Classes de crèdit documentat: en funció del crèdit i en funció de la revocabilitat -2 Naturalesa jurídica de l’operació -3 Contingut i efectes del crèdit documentat: relacions entre comprador, banc i venedor -4 La confirmació per un nou banc -5 Transmissibilitat del crèdit documentat -6 Extinció del contracte-

Lliçó 12^a - LES GARANTIES EN LES OPERACIONS BANCÀRIES

I Classes de garanties -1 Les garanties personals -2 Les garanties reals-

II Garanties personals -1 El finançament i l’aval en el seu vessant passiu -2 Altres garanties personals atípiques-

III Garanties reals -1 La garantia de valors -2 La garantia de mercaderies -3 La garantia de documents representatius de mercaderies -4 Garanties mobiliàries i hipotecàries

C) OPERACIONS PASSIVES

Lliçó 13a – EL DEPÒSIT BANCARI DE DINERS

I Antecedent i funció econòmica

II Classes de depòsits bancaris de diners -1 Els criteris de classificació dels depòsits de diners -2 El depòsit a la vista -3 El depòsit a termini-

III El depòsit a la vista -1 Concepte i naturalesa -2 Forma del contracte: el c/c i la llibreta -3 Contingut i efectes del contracte-

IV El depòsit a termini -1 Concepte i naturalesa -2 Forma: la llibreta i el certificat de depòsit -3 Contingut -4 Extinció

V Les quotes participatives

D) OPERACIONS DE CUSTÒDIA

Lliçó 14^a - DEPÒSITS REGULARS I DE TÍTOLS

I Antecedents i significació moderna

II Els depòsits tancats -1 Naturalesa i objecte de contracte -2 Documentació -3 Contingut-

III El depòsit de títols -1 El seu caràcter de depòsit obert -2 Classes: depòsit ordinari i depòsit destinat al sistema de liquidació i compensació de valors mobiliaris -3 Contingut -4 Responsabilitat del banc en el depòsit administratiu-

E) OPERACIONS DE MEDIACIÓ EN ELS PAGAMENTS

Lliçó 15a -EL XEC I LA TRANSFERÈNCIA

I El xec -1 Antecedents històrics i funció econòmica -2 Concepte i notes diferencials -3 Emissió del xec: forma i requisits -4 Pressupost de regularitat: la provisió i la doble disponibilitat. El xec en descobert -5 Revocació -6 Falsificació -7 Règim legal del xec: el seu paral·lelisme o remissió a la lletra -8 Relacions derivades del xec: el contracte de xec, la prohibició d' acceptació i la clàusula "si se'n comprova la conformitat" -9 Xecs especials-

F) OPERACIONS DE MEDIACIÓ MATERIAL

Lliçó 16a -MEDIACIÓ EN L'EMISSIÓ DE VALORS MOBILIARIS I SERVEI

DE LLOGUER DE CAIXES DE SEGURETAT

I La mediació del banc en l'emissió de valors mobiliaris -1 Formes de l'operació: col·locació i assegurament -2 Relació entre el banc i l' entitat emissora -3 contingut de l' operació -4 Pluralitat de bancs: els sindicats d'emissió-

II El servei de caixes de seguretat -1 Naturalesa del contracte com a depòsit o arrendament -2 contingut del contracte -3 El problema de la responsabilitat del banc -4 Extinció-

TERCERA PART: DRET BORSARI

I ORGANITZACIÓ DEL MERCAT DE VALORS

Lliçó 17a - LES BORSES I ELS RESTANTS MERCATS DE VALORS

I La Llei del mercat de valors i la nova organització de les borses i els restants mercats de valors- 1 Concepte de valors -2 Mercat primari i llibertat d'emissió -3 La Comissió Nacional del Mercat de Valors -4 Classes de mercats secundaris oficials -5 Admissió de valors a negociació oficial -6 Les operacions en el mercat secundari oficial i les seves formes -7 La intervenció en la negociació de valors mobiliaris-

II El mercat borsari: les borses de valors -1 L'organització societària de les borses -2 Membres i direcció de la borsa -3 El sistema d'interconnexió borsari -4 El nou servei de liquidació i compensació de valors mobiliaris -5 Nou marc legal per a les ofertes públiques d'adquisició i venda d'accions -6 Règim d'accions-

III El mercat de deute públic en anotacions a compte-

Lliçó 18a -ELS SUBJECTES DEL TRÀFIC BORSARI: LES SOCIETATS I

AGENCIES DE VALORS DE BORSA

I La desaparició dels agents de canvi i borsa i la seva substitució -1 La separació entre la negociació borsària i la fe pública -2 La conversió dels agents en corredors de comerç o la seva

integració en societats i agències de valors -3 Les societats i agències de valors -3 Les societats i les agències de valors : diferències-

II Règim de les societats i agències de valors i borsa -1 Requisits de constitució, autorització i registre -2 Estatuts, modificacions i règim jurídic -3 Règim de les accions -4 Socis i administradors -5 Membres de les borses -6 Normes de conducta-

III Les activitats de les SAVB -1 Negociació borsària -2 Activitats extraborsàries -3 Limitacions en les seves funcions-

II LES OPERACIONS DE BORSA

Lliçó 19a - LA CONTRACTACIÓ BORSÀRIA

I Característiques de la contractació en borsa -1 La tipicitat de les operacions -2 La formació objectiva dels preus -3 La cotització i els seus efectes-

II Les formes de contractació -1 La contractació tradicional: la rotllana -2 Noves formes de contractació: la contractació en pantalla i el mercat continu -3 L'absència de regulació legal-

III Naturalesa, classificació i generalitats de les operacions borsàries – 1 Naturalesa jurídica -2 Classificació de les operacions de borsa -3 Disposicions generals sobre les operacions borsàries-

Lliçó 20a - L'OPERACIÓ AL COMPTAT

I Generalitats -1 Concepte -2 Naturalesa -3 Característiques -4 L'autonomia de la voluntat en les operacions al comptat -5 Diferència amb les operacions a termini-

II La realització de les operacions al comptat -1 La relació entre el client i la SAVB -2 Mode de realització -3 Documentació de l'operació: nota de publicació – 4 Punteig de les operacions realitzades-

III Contingut i efectes de l'operació al comptat -1 Obligacions del comprador: pagament del preu -2 Obligacions del venedor: lliurament dels títols -3 Liquidació de les operacions -4 Incompliment de les operacions al comptat-

Lliçó 21a - LES OPERACIONS A TERMINI

I Concepte, naturalesa i finalitat -1 Concepte i característiques -2 Naturalesa i especialitat de les operacions a termini -3 Finalitat de la contractació a termini -4 Liquidació de les operacions a termini -5 El problema de la seva licitud-

II Classes d'operacions a termini -1 Classificació del reglament de borses -2 Operacions en ferm. característiques -3 Operacions a voluntat. Característiques -4 Operacions amb prima. Cari alternatives -6 Operacions de doble: concepte, naturalesa, característiques i classes -7 Règim de cobertures, voluntàries i legals, de les operacions a termini-

Lliçó 22a - LES OPERACIONS A CRÈDIT

I El termini llatí i el *margin anglosaxó* -1 La suspensió de les operacions a termini i les difusions del mercat -2 El préstec de diners i de títols -3 El problema del finançament-

II El crèdit al comprador i al venedor en les operacions al comptat -1

Concepte, condicions i terminis -2 Naturalesa -3 Funcionament i instrumentació dels comptes -
4 Obertura, prorroga i cancel·lació -5 La liquidació per diferències -6 Les prorrogues -8
Finançament i subministrament de títols-

Lliçó 23a - LES OFERTES PÚBLIQUES D'ADQUISICIÓ I VENDA D'ACCIONS

I Ofertes públiques d'adquisició d'accions (OPA) -1 Origen i funció econòmica -2 Concepte i naturalesa -3 OPA voluntàries i obligatòries -4 OPA principals, simultànies i competidores -5
Contraprestació de l'OPA: diners, títols i mixtes -6 Característiques: immodificabilitat,
irrevocabilitat i generalitat -7 Les OPA condicionades-

II Ofertes públiques de venda d'accions: absència de regulació Característiques -5 Operacions amb opció: de compra, de venda